

Oznaka poročila: ARRS-RPROG-ZP-2013/53

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROGRAMU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem programu

Šifra programa	P6-0138
Naslov programa	Preteklost severovzhodne Slovenije in sosednjih pokrajin Avstrije, Madžarske in Hrvaške
Vodja programa	11361 Darko Friš
Obseg raziskovalnih ur	9152
Cenovni razred	A
Trajanje programa	01.2009 - 12.2012
Izvajalci raziskovalnega programa (javne raziskovalne organizacije - JRO in/ali RO s koncesijo)	2565 Univerza v Mariboru Filozofska fakulteta
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	6 HUMANISTIKA 6.01 Zgodovinopisje
Družbeno-ekonomski cilj	10. Kultura, rekreacija, religija in sredstva javnega obveščanja

2. Raziskovalno področje po šifrantu FOS¹

Šifra	6.01
- Veda	6 Humanistične vede
- Področje	6.01 Zgodovina in arheologija

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

3. Povzetek raziskovalnega programa²

SLO

Raziskovalni program je bil smiselno in poglobljeno nadaljevanje programske skupine *Politična, kulturna, gospodarska, socialna in verska zgodovina in sedanost Štajerske in Prekmurja*. Za osnovo projekta je vzel zemljepisno območje severovzhodne Slovenije, s čimer je navedeni prostor srčika celotnega raziskovalnega opusa projekta. Programska skupina se je zato skušala posvečati raziskovalnim vprašanjem, povezanim z zemljepisnimi komponentami in manjšimi celotami navedenega območja. Opisano je pomenilo poseganje tako v osrednje kot robne manjše pokrajinske celote ali subregije, od celote sedanje Koroške, Zadrecke in Šaleške doline do spodnjega Posavja in Kozjanskega, spodnjega Podravja, v Prekmurju denimo Lendavskega kota, in Porabja.

Pomemben poudarek je bil namenjen povezovanju dogajanja na obravnavanem območju znotraj Republike Slovenije z razvojnimi procesi v sosednjih pokrajinah in subregijah in vpetost prej očitane prostora vanje.

V ospredje so stopili tudi multikulturalnost, vprašanje sožitja, družbenih in etničnih manjšin v različnih zgodovinskih obdobjih, socialne vključenosti in marginalizacije. Programskim težiščem smo primerno prilagodili sestavo programske skupine, pa tudi čas njenega raziskovalnega življenja.

Programska skupina se je lotevala mnogih vsebinsko raznolikih vprašanj, in to v večini zgodovinskih obdobjih. Seveda je bilo težišče na temah gospodarske, politične, socialne, verske in kulturne zgodovine iz zadnjih petih ali šestih stoletij. V ospredju so bile oblike delovanja raznih strank in gibanj, oblikovanje družbenih, političnih in ideoloških konceptov med prebivalstvom vseh etničnih skupnosti, živečih na obravnavanem prostoru in v njegovi soseščini, in konkretne pojavne oblike konfliktov med njimi. To je zahtevalo tudi izrazit raziskovalni delež sociološkega dela skupine.

Programska skupina je pri delu v programu uporabila obstoječe metodološke prijeme zgodovinske vede in sorodnih humanističnih disciplin. Za pripravo novih znanstvenih vsebin je bila osnova kompleksna analiza različnih ohranjenih pisnih virov, neizogibna v prvi vrsti za preučevanje starejših obdobjih. Priprava nanjo je bil temeljit pregled obstoječih bibliografskih enot. Analiza virov se je nadaljevala z uporabo kvantifikacijskih, kvalitativnih in komparativnih metod, ki veljajo za osnovno metodološko hrbtnico socialne historiografije in so ključne pri preseganju tradicionalno zastavljenih zgodovinskih vsebin. Temeljno delo je bilo opravljeno v raznih arhivskih, muzejskih in knjižničnih ustanovah doma in v tujini. Končni rezultat so bili analitični in sintetični teksti.

ANG

The research programme *Political, cultural, economic, social and religious history of Styria, Carinthia and Transmurania (Prekmurje) and their Place in the Central European Area* was conducted in the period between 2009 and 2012 and was a logical and greatly enlarged continuation of its predecessor, the research programme *Political, cultural, economic, social and religious history and present of Styria and Transmurania (Prekmurje)*, with the base of the project being geographical area of the North Eastern Slovenia in the widest sense of this term. The programme group was therefore trying to dedicate itself to research questions, connected with geographical components and smaller units of the said area. The mentioned framework means that it researched central as well as marginal regional units and subregions, from the entire present-day Carinthia, Dreta and Šalek Valley to Lower Sava region and Kozjansko, Lower Drava Valley, in Prekmurje for instance Lendava corner, and Raab region.

An important stress in the mentioned period was given to linking of events in the treated area within the borders of the Republic of Slovenia to development processes in the most important neighbouring regions and subregions.

Multiculturalism, questions of symbiosis, social and ethnic minorities in different historical periods, questions of social inclusion and marginalisation were put in spotlight as well. As before the structure of programme group was harmonized with its focal points. The same was true for the duration of its scientific life.

The programme group researched many various topics in most historical periods whereby a centre of gravity remained on items of economic, political, social, religious and cultural history from the last five or six centuries. Central attention was dedicated to local, regional and supraregional forms of activities of different parties and movements, formation of social, political and ideological concepts among populace of all ethnic communities, living in the mentioned area and in its neighbourhood, and the concrete forms of conflicts between them. Such direction of the research group demanded a strong share of its sociological part.

The proposed programme group used the existing methodological approaches of historiography and other humanistic disciplines, with base for the preparation of new scientific contents being of course a complex analysis of the various existing written sources. It was inevitable especially for the study of older periods. Before that a

previous preparation with the complex overview of the existing bibliographical units was of course necessary. Work on sources was continued and connected with the use of quantitative and comparative methods. They were perceived as a backbone of social historiography playing a key role at overwhelming of the traditionally conceived historiographical contents. The basic work was performed in various archives, museums and libraries at home and abroad. Analytic and synthetic texts were the final result.

4. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem programu³

SLO

Raziskovalni program Politična, kulturna, gospodarska, socialna in verska zgodovina Štajerske, Koroške in Prekmurja ter njena vpetost v srednjeevropski prostor je potekal v obdobju od leta 2009 do 2012.

V omenjenem obdobju se je raziskovalna skupina ukvarjala z raziskovanjem politične, gospodarske, socialne, kulturne, verske in literarne zgodovine ter sedanjosti Štajerske, Koroške in in Prekmurja od srednjega veka do danes.

Raziskave so bile usmerjene na analitični in sintetični prikaz zgodovine srednjeveškega in novoveškega obdobja ter na obdobje novejše in sodobne zgodovine na Štajerskem, Koroškem in v Prekmurju ter primerjalno na sosednja področja. Na osnovi že opravljenih raziskav je raziskovalna skupina nadgrajevala znanje o razvojnih procesih z mnogimi mikroraziskavami določenih tem. Poudarek je dajala do sedaj manj obdelanim in popolnoma novim raziskovalnim vsebinam.

Obravnavano območje Štajerske, Koroške in Prekmurja je bilo v dosedanji domači in tuji historiografiji manj obravnavano kot drugi predeli slovenskega ozemlja, kar še posebej velja za Prekmurje, Koroško in štajersko podeželje. Nekateri vidiki politične, gospodarske, kulturne, verske in socialne zgodovine so ostali še povsem neobdelani. Podobno je bilo tudi na področju lokalne in krajevne zgodovine, socialne slojevitosti in mikroekonomskih dognanj.

V sklopu raziskav o Prekmurju so bile te zato usmerjene v preteklost tako pokrajine kot celote in tudi na posamične prekmurske meščanske naselbine. V tem obdobju je bilo tako posebej predstavljena preteklost trga Turnišče, ki je bila tudi predmet odmevne razstave. Pomembno novost predstavlja odkritje novega prekmurskega »slovenskega« besedila iz leta 1722, predstavljenega v obsežni študiji. Ravno tako so bile ob 340. obletnici njegove usmrtitve raziskane in obširno analizirane zveze ogrskega magnata Ferenca Nadasdyja s Prekmurjem.

Kar zadeve teme, vezane na Štajersko, je programska skupina nadaljevala s preučevanjem razvoja in značilnosti nekaterih tamkajšnjih urbanih naselbin, tokrat predvsem manjših, kot sta Brežice in Sevnica. Osrednja pozornost pa je bila namenjena Savinjski in Šaleški dolini. V okviru omenjenih raziskav je nastal najprej monografski prikaz posestnih razmerij in plemiških bojev za nadzor nad njima. Prvič po več kot stotih letih je bil podrobne obravnave deležen benediktinski gornjegrajski samostan v prvih dveh stoletjih svojega obstoja. Podrobna analiza domnevne ustanovne listine je ob tem slovensko zgodovino obogatila s številnimi novimi spodbudami. Končno velja v sklopu raziskovanja štajerske preteklosti v programski skupini omeniti monografijo, posvečeno zgodovini Šoštanja.

V raziskavah o zgodovini Maribora in širše okolice za obdobje 19. in 20. stoletja se je nadaljeval pretres uveljavljanja slovenstva na tem območju, pri tem ni bilo mogoče mimo vplivov in značilnosti razvoja nemštva na tem prostoru. V sklopu teh raziskav so se raziskovale kulturne, socialne, gospodarske in politične teme. Usmerjene so bile v preteklost Maribora kot tudi v posledice dogajanja za širše območje okolice mesta. Monografsko so bile obdelane okoliščine Maistrove akcije, s katero je Maribor zagotovil Kraljevini SHS. Izjemno velike pozornosti je bil deležen tudi položaj lavantinske škofije v času med začetkom prve in koncem druge svetovne vojne, ki

mu je programska skupina namenila kar nekaj odmevnih objav. S tem v zvezi velja omeniti še nove prispevke za biografijo lavantinskih škofov dr. Mihaela Napotnika in dr. Maksimilijana Držečnika.

V obravnavanem obdobju je vidno mesto pripadalo raziskavam usode v projekt vključenih pokrajin na pariški mirovni konferenci po prvi svetovni vojni. To velja tako za Koroško kot za mariborsko območje in Prekmurje. Umestitev zadevnih odločitev v mednarodni kontekst in upoštevanje novega arhivskega gradiva v novi luči osvetljuje navidezno znana dejstva in postavlja pod vprašaj prenekatero uveljavljeno sodbo o poteh in stranpoteh svetovne diplomacije v zvezi s slovenskim ozemljem po prvi svetovni vojni.

Pozornost raziskave je bila usmerjena tudi v življenje in delo posameznikov, ki so s svojim delovanjem vplivali na podobo severovzhodne Slovenije. Eden takih je bil Franc Kovačič. Kot duhovnik, filozof, zgodovinar, udeleženec pariške mirovne konference, predvsem pa vsestranski organizator je slovenskemu delu Štajerske, deloma tudi Prekmurju in Koroški, vtisnil neizbrisen pečat. Raziskave v sklopu programske skupine so na novo pretresle številna področja njegove dejavnosti in izrisale sugestivno podobo njegovega celotnega življenja in dela.

Kot rečeno, je bil pomemben del prizadevanj programske skupine usmerjen v raziskave pomembnih cerkvenih ustanov na v raziskave vključenem območju. V ospredju sta bili gornjegrajska benediktinja in lavantinska škofija. Pomemben je hkrati prispevek raziskav k poznavanju reformacije v Prekmurju.

Otipljivi rezultat dela programske skupine so predvsem znanstvene monografije in vrsta znanstvenih člankov. V besedilu že omenjenim je potrebno dodati še univerzitetni učbenik Jugoslovanska velika noč, ki na svež način predstavlja tudi za obravnavani prostor še kako aktualno analizo slovenskih pogledov na balkanske vojne in jugoslovanstvo, ki so zaznamovali slovenski prostor in z njim vred slovenski severovzhod tako rekoč do danes.

V interdisciplinarne obdelave je raziskovalna skupina vključila tudi nove tehnike raziskovalnega dela: elektronski mediji, računalniški pripomočki, internet in elektronska pošta.

Raziskovalci, vključeni v projekt, so zbirali gradivo v knjižnicah in arhivih na Dunaju, v Washingtonu, Londonu, Ljubljani, Mariboru, Forchtensteinu, Vasi Megyei Levéltár Szombathely, Zala Megyei Levéltár Zalaegerszegu, Celovcu, Murski Soboti in na Ptujju.

5. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem programu in zastavljenih raziskovalnih ciljev⁴

SLO

Obdelava omenjenih vsebin je vsekakor velik prispevek za celovit prikaz tega dela Slovenije. Hkrati pa je tudi v pomoč mnogim tukajšnjim aktualnim in prihodnjim projektom za boljše zaposlovanje, razvoj turizma, čistejšega okolja in naravi prijaznega kmetovanja, ki pospešeno nastajajo v regionalnih razvojnih agencijah.

Rezultati raziskave vsebujejo vrsto stičnih točk s ciljem utrjevanja nacionalne identitete in ohranjanja raznoterosti naravne in kulturne dediščine, saj se slednja med drugim posvečuje razvoju slovenske nacionalne ideje, pojavnim oblikam nacionalno združevalnih in razdruževalnih procesov, vlogi in pomenu ključnih osebnosti, pa tudi nekatere vsebinske podmene ekozgodovine ter umetnostnozgodovinsko pobudo tukajšnjih regionalnih središč.

Raziskovalna skupina je bila zelo dejavna pri promociji znanosti. Širša javnost je bila z rezultati njenih raziskav seznanjena na organiziranih znanstvenih srečanjih doma in v tujini.

V oktobru 2009 je bil prof. dr. Friš predsednik organizacijskega odbora mednarodnega znanstvenega simpozija ob 150. obletnici prenosa škofijskega sedeža iz Št. Andraža v Maribor. Ob dr. Frišu so na simpoziju sodelovali še trije drugi člani programske skupine.

Ob koncu istega leta je prof. dr. Darko Friš vodil organizacijo dvodnevne mednarodnega znanstvenega simpozija, že drugega, posvečenega zgodovini mest na Slovenskem v prvih desetletjih 20. stoletja, tokrat med veliko vojno. Na njem sta sodelovala še dva člana programske skupine, med drugim je bilo osvetljeno tudi medvojno politično in vojaško dogajanje v Mariboru in Celovcu.

Precejšnja novost je pomenil znanstveni simpozij jeseni leta 2010, katerega tema so bile slovenske osebnosti 20. stoletja z najrazličnejših področij družbenega in kulturnega življenja. Pod organizacijskim vodstvom prof. dr. Friša sta ga pripravila Oddelek za zgodovino FF v Mariboru in Zgodovinsko društvo dr. Franca Kovačiča. Na tridnevem znanstvenem posvetu, so se s prispevki predstavili tudi štirje člani programske skupine. Simpozij je bil decembra leta 2012 nadgrajen s predstavitvijo nove palete pomembnih osebnosti iz v programski skupini posebej obravnavanega prostora, ki so zaznamovali politično, kulturno, gospodarsko in versko življenje. Dodana vrednost je bila predstavitev vrste pomembnih Slovenk iz 20. stoletja.

Končno je prof. dr. Darko Friš uspešno vodil organizacijo (spet tridnevne) simpozija ob dvajseti obletnici slovenske osamosvojitve jeseni 2011. Posebej je treba poudariti, da se je veliko prispevkov na simpoziju nanašalo na dogajanje med osamosvojitveno vojno na prostoru severovzhodne Slovenije.

Člani programske skupine so sodelovali na raznih znanstvenih simpozijih v tujini. V omenjenem obdobju so bili tudi aktivni člani v uredniškem odboru revije *Studia Historica Slovenica*. Njen vodja je hkrati glavni in odgovorni urednik omenjene revije.

Vsestransko prezentiranje dobljenih spoznanj se kaže tudi v prejeti Glazerjevi nagradi vodje programske skupine, ki je leta 2011 prejel Glazerjevo listino za delovanje na področju humanistike.

6. Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega programa oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine⁵

Programska skupina je doživela nekaj kadrovske spremembe. Zaradi upokojitve doc. dr. Antona Ožingerja je vanjo v začetku leta 2012 vstopil prof. dr. Franc Rozman z Oddelka za zgodovino FF UM, kar je pomenilo okrepitev skupine na področju raziskav mednacionalnih odnosov v obravnavanem prostoru ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja. Ob koncu leta jo je po upokojitvi tudi on zapustil, nadomestil pa ga je doc. dr. Aleš Maver. Njegov vstop je pomenil okrepitev programske skupine na področju raziskovanja najstarejših obdobjih preteklosti severovzhodne Slovenije in sosednjih pokrajin. Ravno tako je z upokojitvijo ob koncu leta 2012 prenehalo članstvo v programski skupini prof. dr. Sergeju Fleretu.

7. Najpomembnejši znanstveni rezultati programske skupine⁶

	Znanstveni dosežek	
1.	COBISS ID	253577216
	Vir:	COBISS.SI
	Naslov	V primežu medplemiških prerivanj

		ANG	In the vice of competition between various nobles
Opis		SLO	Izjemen prikaz visokosrednjeveške zgodovine Šaleške doline
		ANG	An extraordinary survey of the history of Šalek Valley during the High and Late Middle Ages
Objavljeno v	Pedagoški inštitut; 2010; 1 optični disk (CD-ROM); A": 1;A': 1; Avtorji / Authors: Ravnikar Tone, Vinkler Jonatan		
Tipologija	2.01 Znanstvena monografija		
2.	COBISS ID	19072008	Vir: COBISS.SI
Naslov		SLO	Religiozni kapital in religiozne nagrade
		ANG	Religious capital and religious rewards
Opis		SLO	Versko življenje je preučevano na način, kot ga predlaga teorija racionalne izbire in teorija religioznega kapitala. Temeljne predpostavke te teorije o naravi verskega življenja imajo opraviti z izmenjavo na religioznem trgu med podjetji, ki ponujajo kompenzacije in nagrade, in potrošniki. V okviru empirične analize se je potrdilo, da sta neodvisna (religiozni kapital) in odvisna spremenljivka (religiozne nagrade dveh tipov) empirično ločena konstrukta. Analiza podatkov, ki je potekala v različnih skupnostih, med bosenski muslimani, srbski pravoslavci, slovenski katoličani in ameriški protestanti, je nakazala izjemno močno povezavo med religioznim kapitalom in izkušnjo institucionalne in ritualne nagrade v verskem življenju. To še dodatno podpira empirično veljavnost teh novih teorij o verskem življenju in o razširjanju ekonomske analize vanj.
		ANG	Religious life is studied by way suggested by the rational choice theory and the religious capital theory. The basic contentions of the theory on the nature of religious life having to do with an exchange upon a religious market, by firms offering compensators and rewards, and consumers, is considered. In the empirical analysis, it was validated that the independent (religious capital) and dependent (religious rewards of two types) were empirically separate constructs. Cross-sectional analysis of survey data indicated a very strong association between religious capital and institutional and ritual experience rewards within religious life, at a cross-cultural analysis, including Bosnian Muslims, Serbian Orthodox, Slovenian Catholics and US Protestants. The association was confirmed as robust at regression inspection with religious socialization. This extends further support for the empirical validity these novel theories of religious life and extensions of economic analysis into religious life.
Objavljeno v	Savez ekonomista Vojvodine; Panoeconomicus; 2012; Vol. 59, no. 1; str. 117-127; Impact Factor: 0.396;Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 1.029; A': 1; WoS: GY; Avtorji / Authors: Flere Sergej		
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek		
3.	COBISS ID	33186093	Vir: COBISS.SI
Naslov		SLO	Wilsonova srečanja in razhajanja s Slovenci
		ANG	Wilson's encounters and partings with Slovenes
Opis		SLO	Pomembna študija o vlogi predsednika Wilsona pri določanju severne meje slovenskega ozemlja v Kraljevini SHS
		ANG	An important study on influence exercised by the President Wilson regarding the determination of the Northern border of Slovenian territory within the Kingdom of Serbs, Slovenes and Croats
Objavljeno v	Center za evropsko prihodnost = Centre pour l'avenir européen;Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti = Centre de la recherche scientifique de l'Académie slovène des sciences et des arts; Velikih pet in nastanek Kraljevine Srbov, Hrvatov in		

		Slovenec; 2011; Str. 195-219, 437-466; Avtorji / Authors: Rahten Andrej				
	Tipologija	1.16 Samostojni znanstveni sestavek ali poglavje v monografski publikaciji				
4.	COBISS ID	18639112 Vir: COBISS.SI				
	Naslov	<table border="1"> <tr> <td>SLO</td> <td>Franc III. Nádasdy in Prekmurje. Ob 340. obletnici usmrtitve protihabsburškega zarotnika</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>Francis III Nadasdy and Prekmurje. On occasion of the 340th anniversary of the execution of an Anti-Habsburg plotter</td> </tr> </table>	SLO	Franc III. Nádasdy in Prekmurje. Ob 340. obletnici usmrtitve protihabsburškega zarotnika	ANG	Francis III Nadasdy and Prekmurje. On occasion of the 340th anniversary of the execution of an Anti-Habsburg plotter
SLO	Franc III. Nádasdy in Prekmurje. Ob 340. obletnici usmrtitve protihabsburškega zarotnika					
ANG	Francis III Nadasdy and Prekmurje. On occasion of the 340th anniversary of the execution of an Anti-Habsburg plotter					
	Opis	<table border="1"> <tr> <td>SLO</td> <td>Sestavek govori o grofu Francu III. Nádasdyju (1623-1671), članu ene od znamenitejših in svojčas najpomembnejših madžarskih visokoplemiških rodbin. Zapis o eni od vodilnih osebnosti madžarske zgodovine 17. stoletja je hkrati lepa priložnost predstaviti delček iz opusa o plemstvu iz nam sosednjega prostora. Še posebej, če je bila ta oseba do svoje smrti tudi lastnik večje zemljiške posesti na ozemlju današnje Republike Slovenije, v Prekmurju. V zgodovino se je zapisal kot eden od vodilnih zarotnikov zoper kralja Leopolda I. Habsburžana. To ga je po razkritju zarote in insceniranem sodnem procesu naposled stalo glave: obglavljen je bil 30. aprila 1671 na Dunaju. Spodnji del današnjega Prekmurja je v letih njegovega gospostva znova doživljal težke čase, s smrtjo pa je prešel v roke madžarske kraljevske komore. Osrednji del predstavlja dva vira - popisa posesti v okviru njegovega gospostva Beltinci: prvi je iz leta 1662, drugi, nedatiran, pa iz časa kmalu po zablembi.</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>The paper focuses on Count Ferenc III Nádasdy (1623-1671), member of one of the most famous and most prominent Hungarian noble families in its day. At the same time, the presentation of a leading figure of the Hungarian 17th century history makes for a splendid opportunity to reveal a fragment from the opus on nobility from the neighbouring area. Especially since until his death this person was also in the possession of a vast estate in the territory of the present-day Republic of Slovenia, Prekmurje. Ferenc III Nádasdy passed into history as one of the leading conspirators against King Leopold I of Habsburg. The exposure of the conspiracy and a mock trial ultimately cost Ferenc his head: he was beheaded on 30 April 1671 in Vienna. During the years of his lordship, the lower part of the present-day Prekmurje was again facing turbulent times, but after Ferenc's death it came into the possession of the Hungarian Royal Chamber. The central part of the paper presents two sources - surveys of property within the framework of his Beltinci estate: the first dates back to 1662 and the second, undated, dates back to the time immediately following the seizure of property.</td> </tr> </table>	SLO	Sestavek govori o grofu Francu III. Nádasdyju (1623-1671), članu ene od znamenitejših in svojčas najpomembnejših madžarskih visokoplemiških rodbin. Zapis o eni od vodilnih osebnosti madžarske zgodovine 17. stoletja je hkrati lepa priložnost predstaviti delček iz opusa o plemstvu iz nam sosednjega prostora. Še posebej, če je bila ta oseba do svoje smrti tudi lastnik večje zemljiške posesti na ozemlju današnje Republike Slovenije, v Prekmurju. V zgodovino se je zapisal kot eden od vodilnih zarotnikov zoper kralja Leopolda I. Habsburžana. To ga je po razkritju zarote in insceniranem sodnem procesu naposled stalo glave: obglavljen je bil 30. aprila 1671 na Dunaju. Spodnji del današnjega Prekmurja je v letih njegovega gospostva znova doživljal težke čase, s smrtjo pa je prešel v roke madžarske kraljevske komore. Osrednji del predstavlja dva vira - popisa posesti v okviru njegovega gospostva Beltinci: prvi je iz leta 1662, drugi, nedatiran, pa iz časa kmalu po zablembi.	ANG	The paper focuses on Count Ferenc III Nádasdy (1623-1671), member of one of the most famous and most prominent Hungarian noble families in its day. At the same time, the presentation of a leading figure of the Hungarian 17th century history makes for a splendid opportunity to reveal a fragment from the opus on nobility from the neighbouring area. Especially since until his death this person was also in the possession of a vast estate in the territory of the present-day Republic of Slovenia, Prekmurje. Ferenc III Nádasdy passed into history as one of the leading conspirators against King Leopold I of Habsburg. The exposure of the conspiracy and a mock trial ultimately cost Ferenc his head: he was beheaded on 30 April 1671 in Vienna. During the years of his lordship, the lower part of the present-day Prekmurje was again facing turbulent times, but after Ferenc's death it came into the possession of the Hungarian Royal Chamber. The central part of the paper presents two sources - surveys of property within the framework of his Beltinci estate: the first dates back to 1662 and the second, undated, dates back to the time immediately following the seizure of property.
SLO	Sestavek govori o grofu Francu III. Nádasdyju (1623-1671), članu ene od znamenitejših in svojčas najpomembnejših madžarskih visokoplemiških rodbin. Zapis o eni od vodilnih osebnosti madžarske zgodovine 17. stoletja je hkrati lepa priložnost predstaviti delček iz opusa o plemstvu iz nam sosednjega prostora. Še posebej, če je bila ta oseba do svoje smrti tudi lastnik večje zemljiške posesti na ozemlju današnje Republike Slovenije, v Prekmurju. V zgodovino se je zapisal kot eden od vodilnih zarotnikov zoper kralja Leopolda I. Habsburžana. To ga je po razkritju zarote in insceniranem sodnem procesu naposled stalo glave: obglavljen je bil 30. aprila 1671 na Dunaju. Spodnji del današnjega Prekmurja je v letih njegovega gospostva znova doživljal težke čase, s smrtjo pa je prešel v roke madžarske kraljevske komore. Osrednji del predstavlja dva vira - popisa posesti v okviru njegovega gospostva Beltinci: prvi je iz leta 1662, drugi, nedatiran, pa iz časa kmalu po zablembi.					
ANG	The paper focuses on Count Ferenc III Nádasdy (1623-1671), member of one of the most famous and most prominent Hungarian noble families in its day. At the same time, the presentation of a leading figure of the Hungarian 17th century history makes for a splendid opportunity to reveal a fragment from the opus on nobility from the neighbouring area. Especially since until his death this person was also in the possession of a vast estate in the territory of the present-day Republic of Slovenia, Prekmurje. Ferenc III Nádasdy passed into history as one of the leading conspirators against King Leopold I of Habsburg. The exposure of the conspiracy and a mock trial ultimately cost Ferenc his head: he was beheaded on 30 April 1671 in Vienna. During the years of his lordship, the lower part of the present-day Prekmurje was again facing turbulent times, but after Ferenc's death it came into the possession of the Hungarian Royal Chamber. The central part of the paper presents two sources - surveys of property within the framework of his Beltinci estate: the first dates back to 1662 and the second, undated, dates back to the time immediately following the seizure of property.					
	Objavljeno v	Zgodovinsko društvo za Slovenijo; Kronika; 2011; Letn. 59, [št.] 2; str. 211-230; Avtorji / Authors: Hozjan Andrej				
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek				
5.	COBISS ID	67448321 Vir: COBISS.SI				
	Naslov	<table border="1"> <tr> <td>SLO</td> <td>Benediktinski samostan v Gornjem Gradu</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>Benediktinski samostan v Gornjem Gradu</td> </tr> </table>	SLO	Benediktinski samostan v Gornjem Gradu	ANG	Benediktinski samostan v Gornjem Gradu
SLO	Benediktinski samostan v Gornjem Gradu					
ANG	Benediktinski samostan v Gornjem Gradu					
	Opis	<table border="1"> <tr> <td>SLO</td> <td>Po več kot stoletju prvi celoviti prikaz zgodovine gornjegrajske benediktije v prvih dveh stoletjih njenega obstoja z domiselno analizo domnevne ustanovne listine</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>First comprehensive historical survey of the Benedictine monastery of Gornji Grad in first two centuries of its existence after more than a century. It includes a lucid analysis of the monastery's founding charter.</td> </tr> </table>	SLO	Po več kot stoletju prvi celoviti prikaz zgodovine gornjegrajske benediktije v prvih dveh stoletjih njenega obstoja z domiselno analizo domnevne ustanovne listine	ANG	First comprehensive historical survey of the Benedictine monastery of Gornji Grad in first two centuries of its existence after more than a century. It includes a lucid analysis of the monastery's founding charter.
SLO	Po več kot stoletju prvi celoviti prikaz zgodovine gornjegrajske benediktije v prvih dveh stoletjih njenega obstoja z domiselno analizo domnevne ustanovne listine					
ANG	First comprehensive historical survey of the Benedictine monastery of Gornji Grad in first two centuries of its existence after more than a century. It includes a lucid analysis of the monastery's founding charter.					
	Objavljeno v	ZRI dr. Franca Kovačiča; 2010; 171 str.; A": 1;A': 1; Avtorji / Authors: Ravnikar Tone, Friš Darko, Matjašič Friš Mateja				
		2.01				

Tipologija	Znanstvena monografija
------------	------------------------

8. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati programske skupine²

Družbeno-ekonomski dosežek																							
1.	<table border="1"> <tr> <td>COBISS ID</td> <td>1140357</td> <td>Vir: COBISS.SI</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Naslov</td> <td>SLO</td> <td>Osamosvojitve Slovenije - med pričakovanji in realnostjo (1991-2011)</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>Independence of Slovenia - between expectations and reality (1991-2011)</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Opis</td> <td>SLO</td> <td>Odmeven simpozij ob dvajsetletnici slovenske samostojnosti, ki je pomemben del pozornosti posvetil dediščini osamosvojitvene vojne na Štajerskem</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>An acclaimed scientific meeting on occasion of the twentieth anniversary of the Slovenian independence. An important part of it was dedicated to the heritage of the Slovenian independence war in Styria.</td> </tr> <tr> <td>Šifra</td> <td colspan="2">B.01 Organizator znanstvenega srečanja</td> </tr> <tr> <td>Objavljeno v</td> <td colspan="2">2011; Avtorji / Authors: Friš Darko, Pesek Rosvita, Kladnik Tomaž, Matjašič Friš Mateja, Borko Elko, Jenuš Gregor</td> </tr> <tr> <td>Tipologija</td> <td colspan="2">3.25 Druga izvedena dela</td> </tr> </table>	COBISS ID	1140357	Vir: COBISS.SI	Naslov	SLO	Osamosvojitve Slovenije - med pričakovanji in realnostjo (1991-2011)	ANG	Independence of Slovenia - between expectations and reality (1991-2011)	Opis	SLO	Odmeven simpozij ob dvajsetletnici slovenske samostojnosti, ki je pomemben del pozornosti posvetil dediščini osamosvojitvene vojne na Štajerskem	ANG	An acclaimed scientific meeting on occasion of the twentieth anniversary of the Slovenian independence. An important part of it was dedicated to the heritage of the Slovenian independence war in Styria.	Šifra	B.01 Organizator znanstvenega srečanja		Objavljeno v	2011; Avtorji / Authors: Friš Darko, Pesek Rosvita, Kladnik Tomaž, Matjašič Friš Mateja, Borko Elko, Jenuš Gregor		Tipologija	3.25 Druga izvedena dela	
COBISS ID	1140357	Vir: COBISS.SI																					
Naslov	SLO	Osamosvojitve Slovenije - med pričakovanji in realnostjo (1991-2011)																					
	ANG	Independence of Slovenia - between expectations and reality (1991-2011)																					
Opis	SLO	Odmeven simpozij ob dvajsetletnici slovenske samostojnosti, ki je pomemben del pozornosti posvetil dediščini osamosvojitvene vojne na Štajerskem																					
	ANG	An acclaimed scientific meeting on occasion of the twentieth anniversary of the Slovenian independence. An important part of it was dedicated to the heritage of the Slovenian independence war in Styria.																					
Šifra	B.01 Organizator znanstvenega srečanja																						
Objavljeno v	2011; Avtorji / Authors: Friš Darko, Pesek Rosvita, Kladnik Tomaž, Matjašič Friš Mateja, Borko Elko, Jenuš Gregor																						
Tipologija	3.25 Druga izvedena dela																						
2.	<table border="1"> <tr> <td>COBISS ID</td> <td>992389</td> <td>Vir: COBISS.SI</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Naslov</td> <td>SLO</td> <td>Mesta med veliko vojno (1914-1918)</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>Cities during the Great War (1914-1918)</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Opis</td> <td>SLO</td> <td>Simpozij o življenju v mestih med prvo svetovno vojno na slovenskem etničnem ozemlju</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>A scientific meeting about life in the cities in the Slovenian ethnic territory during the First World War</td> </tr> <tr> <td>Šifra</td> <td colspan="2">B.01 Organizator znanstvenega srečanja</td> </tr> <tr> <td>Objavljeno v</td> <td colspan="2">2009; Avtorji / Authors: Friš Darko, Kladnik Tomaž, Svobljšek Petra, Matjašič Friš Mateja, Jenuš Gregor</td> </tr> <tr> <td>Tipologija</td> <td colspan="2">3.25 Druga izvedena dela</td> </tr> </table>	COBISS ID	992389	Vir: COBISS.SI	Naslov	SLO	Mesta med veliko vojno (1914-1918)	ANG	Cities during the Great War (1914-1918)	Opis	SLO	Simpozij o življenju v mestih med prvo svetovno vojno na slovenskem etničnem ozemlju	ANG	A scientific meeting about life in the cities in the Slovenian ethnic territory during the First World War	Šifra	B.01 Organizator znanstvenega srečanja		Objavljeno v	2009; Avtorji / Authors: Friš Darko, Kladnik Tomaž, Svobljšek Petra, Matjašič Friš Mateja, Jenuš Gregor		Tipologija	3.25 Druga izvedena dela	
COBISS ID	992389	Vir: COBISS.SI																					
Naslov	SLO	Mesta med veliko vojno (1914-1918)																					
	ANG	Cities during the Great War (1914-1918)																					
Opis	SLO	Simpozij o življenju v mestih med prvo svetovno vojno na slovenskem etničnem ozemlju																					
	ANG	A scientific meeting about life in the cities in the Slovenian ethnic territory during the First World War																					
Šifra	B.01 Organizator znanstvenega srečanja																						
Objavljeno v	2009; Avtorji / Authors: Friš Darko, Kladnik Tomaž, Svobljšek Petra, Matjašič Friš Mateja, Jenuš Gregor																						
Tipologija	3.25 Druga izvedena dela																						
3.	<table border="1"> <tr> <td>COBISS ID</td> <td>982405</td> <td>Vir: COBISS.SI</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Naslov</td> <td>SLO</td> <td>Znanstveni simpozij "Življenje in delo dr. Franca Kovačiča"</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>Scientific meeting "Life and Work of Dr Franc Kovačič"</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Opis</td> <td>SLO</td> <td>Simpozij o vsestranskem štajerskem duhovniku, filozofu, zgodovinarju in organizatorju Francu Kovačiču</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>Symposium dedicated to the life and work of the Styrian priest, philosopher, historian and organizer of cultural life Franc Kovačič</td> </tr> <tr> <td>Šifra</td> <td colspan="2">B.01 Organizator znanstvenega srečanja</td> </tr> <tr> <td>Objavljeno v</td> <td colspan="2">2009; Avtorji / Authors: Friš Darko, Tovšak Slavica, Kladnik Tomaž, Matjašič Friš Mateja, Jenuš Gregor</td> </tr> <tr> <td>Tipologija</td> <td colspan="2">3.25 Druga izvedena dela</td> </tr> </table>	COBISS ID	982405	Vir: COBISS.SI	Naslov	SLO	Znanstveni simpozij "Življenje in delo dr. Franca Kovačiča"	ANG	Scientific meeting "Life and Work of Dr Franc Kovačič"	Opis	SLO	Simpozij o vsestranskem štajerskem duhovniku, filozofu, zgodovinarju in organizatorju Francu Kovačiču	ANG	Symposium dedicated to the life and work of the Styrian priest, philosopher, historian and organizer of cultural life Franc Kovačič	Šifra	B.01 Organizator znanstvenega srečanja		Objavljeno v	2009; Avtorji / Authors: Friš Darko, Tovšak Slavica, Kladnik Tomaž, Matjašič Friš Mateja, Jenuš Gregor		Tipologija	3.25 Druga izvedena dela	
COBISS ID	982405	Vir: COBISS.SI																					
Naslov	SLO	Znanstveni simpozij "Življenje in delo dr. Franca Kovačiča"																					
	ANG	Scientific meeting "Life and Work of Dr Franc Kovačič"																					
Opis	SLO	Simpozij o vsestranskem štajerskem duhovniku, filozofu, zgodovinarju in organizatorju Francu Kovačiču																					
	ANG	Symposium dedicated to the life and work of the Styrian priest, philosopher, historian and organizer of cultural life Franc Kovačič																					
Šifra	B.01 Organizator znanstvenega srečanja																						
Objavljeno v	2009; Avtorji / Authors: Friš Darko, Tovšak Slavica, Kladnik Tomaž, Matjašič Friš Mateja, Jenuš Gregor																						
Tipologija	3.25 Druga izvedena dela																						
4.	<table border="1"> <tr> <td>COBISS ID</td> <td>68194049</td> <td>Vir: COBISS.SI</td> </tr> <tr> <td rowspan="2">Naslov</td> <td>SLO</td> <td>Ko je Maribor postal slovenski</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>When Maribor became Slovenian</td> </tr> <tr> <td>Opis</td> <td>SLO</td> <td>Znanstvena monografija o zgodovini spodnještajerskih Nemcev po prvi svetovni vojni, ki prinaša pomembne podatke za ovrednotenje njihove dediščine v Mariboru</td> </tr> </table>	COBISS ID	68194049	Vir: COBISS.SI	Naslov	SLO	Ko je Maribor postal slovenski	ANG	When Maribor became Slovenian	Opis	SLO	Znanstvena monografija o zgodovini spodnještajerskih Nemcev po prvi svetovni vojni, ki prinaša pomembne podatke za ovrednotenje njihove dediščine v Mariboru											
COBISS ID	68194049	Vir: COBISS.SI																					
Naslov	SLO	Ko je Maribor postal slovenski																					
	ANG	When Maribor became Slovenian																					
Opis	SLO	Znanstvena monografija o zgodovini spodnještajerskih Nemcev po prvi svetovni vojni, ki prinaša pomembne podatke za ovrednotenje njihove dediščine v Mariboru																					

		ANG	Scientific monograph dedicated to the history of Lower Styrian Germans after the First World War which contains important information for the assessment of their heritage in Maribor
Šifra	B.06		Drugo
Objavljeno v	Znanstvenoraziskovalni inštitut dr. Franca Kovačiča; 2011; 249 str.; A'': 1; A': 1; Avtorji / Authors: Jenuš Gregor, Friš Darko, Matjašič Friš Mateja		
Tipologija	2.01		Znanstvena monografija
5.	COBISS ID	263201280	Vir: COBISS.SI
Naslov	SLO	Jugoslovanska velika noč	
	ANG	Easter of Southern Slavs	
Opis	SLO	Učbenik o prelomnih odločitvah v slovenski politiki pred prvo svetovno vojno	
	ANG	Textbook, regarding the key decisions of Slovenian politics before the WWI	
Šifra	B.06		Drugo
Objavljeno v	GV založba; 2012; 281 str.; Avtorji / Authors: Rahten Andrej		
Tipologija	2.03		Univerzitetni ali visokošolski učbenik z recenzijo

9. Drugi pomembni rezultati programske skupine⁸

--

10. Pomen raziskovalnih rezultatov programske skupine⁹

10.1. Pomen za razvoj znanosti¹⁰

SLO

Raziskave so bile usmerjene v kompleksne obravnave prostora, v njem potekajočih procesov, interakcij in razmer ne glede na stanje lastninskih, medetničnih in drugih odnosov v posameznih obdobjih. V prostoru so se skozi stoletja oblikovale večetnične in multikulturne tendence in sestavile pisano fresko življenje znotraj regij in subregij. Poglobljeno razumevanje odnosov in interakcij med posameznikom in družbo in posameznikom in institucijami je dragocen prispevek za gradnjo takšnih odnosov v širšem evropskem prostoru. Območje zanimanja programske skupine je po drugi strani znanstvenikom iz sosednjih držav in iz Evrope ponudila marsikatero novo spoznanje z njihovih specialnih področij zanimanja. Ker smo že precej časa v procesu stalnih znanstvenih in projektnih izmenjav, so znanstveni rezultati skupine njenim članom pomagali pri vključevanju in primerni udeležbi v aktualnih znanstvenoraziskovalnih dogajanjih okoli nas.

ANG

Research was directed at complex analyses of a space as well as processes, interactions and circumstances in it regardless interethnic and other relations in various periods. In the space multiethnic and multicultural tendencies were formed through the centuries and created an impressive fresco of life within the borders of regions and subregions. A deep understanding of relations and interactions between individual and society and between individual and institutions is a precious contribution to the formation of such relations in a broader European area. The area of interest, covered by the research group, on the other hand offered many new dates in the area of their special interest to scientists from neighbouring countries and from Europe. Since we are part of process of constant scientific and project exchanges for quite a long time, the achieved scientific results helped the group members with their inclusion and an appropriate participation in current scientific trends around us.

10.2. Pomen za razvoj Slovenije¹¹

SLO

Intenzivna obdelava doslej malo znanih in posebej izpostavljenih raziskovalnih vsebin bo gotovo

v pomoč mnogim regionalnim, pokrajinskim in lokalnim dejavnikom v kulturi, izobraževanju, znanosti, turizmu in pri ohranjanju naravne in kulturne dediščine. Nekateri vidiki politične, gospodarske, kulturne, socialne in verske zgodovine na posameznih delih vključenega prostora sploh še niso bili deležni obdelave. Če povzamemo, ustvarjajo načrtovani rezultati programske skupine konkretne možnosti za razvoj turizma, množične in individualne rekreacije, pohodništva, kulturnih dogodkov in novih oblik kmetijstva. Omenjeno je vsekakor lahko pot k ustvarjanju novih delovnih mest, uspešni izpeljavi strukturnih in razvojnih mikroprojektov v posameznih lokalnih okoljih in h konkretnemu dodatnemu zaposlovanju posameznikov v mnogih drugih na naštetu vezanih dejavnostih.

ANG

The intensive treatment of lesser known and especially outstanding scientific topics, done by the research group, will certainly be helpful for many regional, provincial and local factors in culture, education, science, tourism and in the preservation of natural and cultural heritage. Some aspects of political, economic, cultural, social and religious history of different parts of the included area even weren't object of scientific analysis so far. To shorten our point, the achieved results of the programme group create concrete possibilities for the development of tourism, mass and individual recreation, trekking, cultural events and new forms of agriculture. That all can certainly be a way to creation of new working places, to successful execution of structural and development micro projects in different local environments and to concrete additional employing of individuals in many other activities, connected to the mentioned areas.

11. Zaključena mentorstva članov programske skupine pri vzgoji kadrov v obdobju 1.1.2009-31.12.2012¹²

11.1. Diplome¹³

vrsta usposabljanja	število diplom
bolonjski program - I. stopnja	29
bolonjski program - II. stopnja	0
univerzitetni (stari) program	145

11.2. Magisterij znanosti in doktorat znanosti¹⁴

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	MR	
28406	Gregor Jenuš	☐	☒	☐	
30933	Andrej Kirbiš	☐	☒	☐	

Legenda:

Mag. - Znanstveni magisterij
Dr. - Doktorat znanosti
MR - mladi raziskovalec

12. Pretok mladih raziskovalcev – zaposlitev po zaključenem usposabljanju¹⁵

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	Zaposlitev	
28406	Gregor Jenuš	☐	☒	D - Javni zavod	
30933	Andrej Kirbiš	☐	☒	A - raziskovalni zavodi	

Legenda zaposlitev:

A - visokošolski in javni raziskovalni zavodi
B - gospodarstvo
C - javna uprava

D - družbene dejavnosti
E - tujina
F - drugo

13. Vključenost raziskovalcev iz podjetij in gostovanje raziskovalcev, podoktorandov ter študentov iz tujine, daljše od enega meseca, v obdobju 1.1.2009-31.12.2012

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Sodelovanje v programski skupini	Število mesecev	
		<input type="text"/>		

Legenda sodelovanja v programski skupini:

A - raziskovalec/strokovnjak iz podjetja
B - uveljavljeni raziskovalec iz tujine
C - študent - doktorand iz tujine
D - podoktorand iz tujine

14. Vključevanje v raziskovalne programe Evropske unije in v druge mednarodne raziskovalne in razvojne programe ter drugo mednarodno sodelovanje v obdobju 1.1.2009-31.12.2012¹⁶

SLO

Doc. dr. Andrej Hozjan je bil vključen v bilateralni projekt Slovenija-Hrvaška (2010-2011)

15. Vključenost v projekte za uporabnike, ki v so obdobju trajanja raziskovalnega programa (1. 1. 2009 – 31. 12. 2012), potekali izven financiranja ARRS¹⁷

SLO

16. Ocena tehnološke zrelosti rezultatov programa in možnosti za njihovo implementacijo v praksi (točka ni namenjena raziskovalnim programom s področij humanističnih ved)¹⁸

SLO

17. Ocenite, ali bi doseženi rezultati v okviru programa lahko vodili do ustanovitve spin-off podjetja, kolikšen finančni vložek bi zahteval ta korak ter kakšno infrastrukturo in opremo bi potrebovali

možnost ustanovitve spin-off podjetja	☐ DA ☒ NE
potrebni finančni vložek	
ocena potrebne infrastrukture in opreme ¹⁹	

18. Izjemni dosežek v 2012²⁰

18.1. Izjemni znanstveni dosežek

Monografija dr. Andreja Rahtna *Jugoslovanska velika noč* (COBISS.SI-ID 263201280) predstavlja pomemben prispevek k raziskovanju slovenske in srednjeevropske politične zgodovine v prvih desetletjih 20. stoletja. Z natančno analizo odmevov obeh balkanskih vojn v letih 1912-13 avtorju uspe ustvariti sugestivno fresko delitev v slovenskem političnem prostoru, predvsem v najmočnejši tedanji stranki, ki v mnogočem odmevajo še danes, malokdo pa je prav v balkanskih vojnah doslej prepoznal njihov sprožilni moment. Delo, ki je obenem univerzitetni učbenik, odlikuje tudi izjemen pripovedni slog.

Besedilo temelji na analizi sočasne slovenske publicistike o balkanskih vojnah in o jugoslovanskem vprašanju, pa tudi na arhivskem gradivu.

18.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

Znanstveni simpozij Pomembne slovenske osebnosti 20. stoletja - 2. del je pod organizacijskim vodstvom vodje programske skupine, prof. dr. Darka Friša, potekal med 4. in 6. decembrom 2012 v mariborski kadetnici. Z osvetlitvijo žuivljenjskih in kariernih zgodb okrog štiridesetih posameznic in posameznikov z različnih področij družbenega življenja v 20. stoletju pri nas je dal pomembne impulze za ovrednotenje njihovega mesta v zgodovinskem spominu in hkrati odprl pot k boljšemu izkoriščanju njihove dediščine v kulturne in turistične namene, kar bo imelo tudi povsem otipljive družbeno-ekonomske učinke. Na simpoziju je ob predsedniku organizacijskega odbora sodeloval še en član programske skupine.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja in obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v papirnati obliki
- so z vsebino poročila seznanjeni in se strinjajo vsi izvajalci raziskovalnega programa

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba JRO
in/ali RO s koncesijo:*

in

vodja raziskovalnega programa:

Univerza v Mariboru Filozofska
fakulteta

Darko Friš

ŽIG

Kraj in datum:

MARIBOR	14.3.2013
---------	-----------

Oznaka prijave: ARRS-RPROG-ZP-2013/53

¹ Opredelite raziskovalno področje po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science). Prevajalna tabela med raziskovalnimi področji po klasifikaciji ARRS ter po klasifikaciji FOS 2007 (Fields of Science) s kategorijami WOS (Web of Science) kot podpodročji je dostopna na spletni strani ARRS (<http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/sifranti/preslik-vpp-fos-wos.asp>). [Nazaj](#)

² Napišite povzetek raziskovalnega programa v slovenskem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11) in angleškem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

³ Napišite kratko vsebinsko poročilo, v katerem predstavite raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega programa in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa dela raziskovalnega programa, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega programa oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine v zadnjem letu izvajanja raziskovalnega programa, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁶ Navedite znanstvene dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru tega programa. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'. [Nazaj](#)

⁷ Navedite družbeno-ekonomske dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru tega programa. Družbeno-ekonomski dosežek iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A'' ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat programa ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁸ Navedite rezultate raziskovalnega programa iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 7 in 8 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki (približno 1/3 strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁹ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen program, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹¹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹² Upoštevajo se le tiste diplome, magisteriji znanosti in doktorati znanosti (zaključene/i v obdobju 1. 1. 2009 – 31. 12. 2012), pri katerih so kot mentorji sodelovali člani programske skupine. [Nazaj](#)

¹³ Vpišite število opravljenih diplom v času trajanja raziskovalnega programa glede na vrsto usposabljanja. [Nazaj](#)

¹⁴ Vpišite šifro raziskovalca in/ali ime in priimek osebe, ki je v času trajanja raziskovalnega programa pridobila naziv magister znanosti in/ali doktor znanosti ter označite doseženo izobrazbo. V primeru, da se je oseba usposabljala po programu Mladi raziskovalci, označite MR. [Nazaj](#)

¹⁵ Za mlade raziskovalce, ki ste jih navedli v tabeli 11.2. točke (usposabljanje so uspešno zaključili v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2012), ustrezno označite, kje so se zaposlili po zaključenem usposabljanju. [Nazaj](#)

¹⁶ Navedite naslove projektov in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁷ Navedite naslove projektov, ki ne sodijo v okvir financiranja ARRS (npr: industrijski projekti, projekti za druge naročnike, državno upravo, občine idr.) in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁸ Opišite možnosti za uporabo rezultatov v praksi. Opišite izdelke oziroma tehnologijo in potencialne trge oziroma tržne niše, v katere sodijo. Ocenite dodano vrednost izdelkov, katerih osnova je znanje, razvito v okviru programa oziroma dodano vrednost na zaposlenega, če jo je mogoče oceniti (npr. v primerih, ko je rezultat izboljšava obstoječih tehnologij oziroma izdelkov). Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁹ Največ 1.000 znakov vključno s presledki (približno 1/6 strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

²⁰ Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega programa v letu 2012 (največ 1000 znakov, vključno s presledki, velikost pisave 11). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitev dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROG-ZP/2013 v1.00

DF-31-5B-82-D0-02-07-BD-C7-B5-1A-F2-BB-ED-0F-19-2F-F7-A8-61

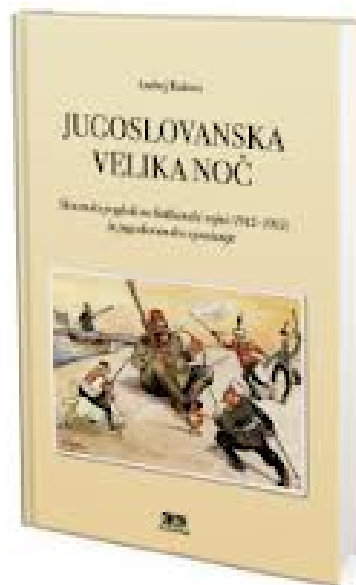
PROGRAMSKA SKUPINA

P6-0138

Preteklost severovzhodne Slovenije in
sosednjih pokrajin Avstrije, Madžarske
in Hrvaške

IZJEMNI ZNANSTVENI DOSEŽEK

Dr. Andrej RAHTEN: JUGOSLOVANSKA VELIKA NOČ

Dr. Andrej RAHTEN: JUGLOVANSKA VELIKA NOČ

- Monografija dr. Andreja Rahtna *Jugoslovanska velika noč* (COBISS.SI-ID 263201280; Ljubljana: GV Založba, 2012, 282 str.) je izšla ob stoletnici začetka balkanskih vojn, ki so v nekaj mesecih prelomno preuredile politični zemljevid Balkana.
- Bistvena avtorjeva ugotovitev je, da je vpliv vojn na Balkanu v letih 1912-1913 neposredno posegel v jedro slovenske politične in intelektualne elite in odločilno vplival na notranjepolitična razmerja tako v monarhiji kot celoti kot znotraj slovenskega prostora. Dr. Rahten je prav v tem dogajanju prepoznal enega ključnih sprožilnih momentov delitev, ki v določenem smislu obstajajo še danes. V tem je njegova monografija, ki je hkrati univerzitetni učbenik, izjemno aktualna.
- Delo temelji na analizi glavnih del slovenske publicistike v habsburški monarhiji na temo balkanskih vojn in jugoslovanskega vprašanja, hkrati pa na arhivskem gradivu.
- Njegova posebna vrednost je v natančnem pretresu teoretskih izhodišč vseh najpomembnejših slovenskih politikov in publicistov pri oblikovanju stališča do jugoslovanskega vprašanja in mednarodne politike med balkanskima vojnoma, kar nagovarja širok krog bralcev.

PROGRAMSKA SKUPINA P6-0138

Preteklost severovzhodne Slovenije in
sosednjih pokrajin Avstrije, Madžarske in
Hrvaške

IZJEMNI DRUŽBENO-EKONOMSKI DOSEŽEK

Znanstveni simpozij POMEMBNE SLOVENSKE OSEBNOSTI 20. STOLETJA – 2. DEL

ZNANSTVENI SIMPOZIJ POMEMBNE SLOVENSKE OSEBNOSTI 20. STOLETJA – 2. DEL

- Simpozij, ki je v organizaciji Zgodovinskega društva dr. Franca Kovačiča v Mariboru potekal od 4.-6. decembra 2012 v mariborski kadetnici, je pomenil smiselno nadaljevanje in poglobitev simpozija z enakim naslovom leta 2010. Ponovno je bilo predstavljenih več kot štiridesetih pomembnih Slovenk in Slovencev z najrazličnejših področij družbenega življenja, ki so vtisnili 20. stoletju v slovenskem prostoru svoj pečat. Simpozij je zbral vrsto uglednih imen znanstvenic in znanstvenikov različnih znanstvenih disciplin (ob zgodovinarjih še literarne in umetnostne zgodovinarje, pravnike, medicince, strokovnjakinje za ženske študije in druge). Organizacijski odbor simpozija je vodil vodja programske skupine, prof. dr. Darko Friš, ob njem pa je na njem sodeloval še en njen član.
- Z osvetlitvijo mnogih pomembnih, a iz različnih razlogov manj znanih osebnosti je simpozij odprl tudi možnosti za doseganje povsem otipljivih družbeno-ekonomskih rezultatov, saj bi bilo mogoče številne njegove izsledke, ki so tik pred objavo, koristno uporabiti (predvsem) v kulturne in turistične namene. To je bil vsekakor eden izmed ciljev znanstvenega srečanja.
- Na simpoziju so bili predstavljeni Ivan Potrč, Alma M. Karlin, Marjan Rožanc, Janez E. Krek, Ivan Maček Matija, Maksimilijan Držečnik, Fran Tratnik, Klara Kukovec, Jože Tisnikar, Vida Tomšič, Katja Vodopivec, Ivan Žolger, Josip in Joža Vilfan in mnogi drugi.